

Titel: BEESPOKE

Baggrunden for projektets gennemførelse

Vilde bestøvere er i tilbagegang, og mængden af honningbier utilstrækkelig som følge af bl.a. mangel på fødekilder og levesteder. Danmark hører under et intensivt jordbrugsland og deraf et område med lav bestøverpotentiale eller et såkaldt bestøvningsunderskud. Flere havebrugsafgrøder er meget afhængige af bestøvere for at sikre udbytte og kvalitet, og vilde bestøvere er vigtige bestøvere og et godt supplement til honningbier, da de er mere aktive og effektive ved lavere temperaturer. BEESPOKE arbejder med lokalspecifikke blomsterstriber som fødekilde til at forbedre diversiteten af bestøvere med fokus på bier og graden af bestøvning og gennem inddragelse af avlere og beslutningstagere at få udbredt og sikret understøttelse af dette tiltag.

Formålet med projektet

Projektets formål er at øge udbytte i bær og frugt ved at øge forekomsten af vilde bestøvere og bestøvningsgraden i produktioner og landskabet. I Danmark arbejdes i æble- og jordbærproduktion.

Projektets indhold

EU-projektet er et 3 ½-årigt forløb, hvor de 16 forskellige partnere har forskellige roller samtidig med, at der i fællesskab vil blive udviklet og foretaget de samme afprøvninger; effekten af flerårige blomsterstriber på forekomsten af vilde bier samt bestøvningsgraden i forskellige havebrugskulturer samt afholdt temadage og lavet undervisningsmateriale for producenter til egne opgørelser. Der er afholdt to fælles projektmøder om det faglige samarbejde, løbende statusmøder online.

Projektarbejdet i Danmark foregår i et tæt samarbejde med Københavns Universitet og fire producenter af æbler og / eller jordbær samt Pometet under Københavns Universitet. I 2021 er to større kernefrugtproducenter blevet engageret og har sået en flerårig blomsterstribe. Hos disse avlere er der ikke lavet opgørelser, men de er engageret med det sigte at få muligheden for at nå bredere ud i netværket og få øget kendskabet til projektarbejdet og resultater.

Opgørelser af forekomsten af vilde bier og bestøvningsgraden i jordbær og æbler er gentaget i 2021 og der foreligger nu resultater for to års opgørelser. Der er blevet afholdt et åbent hus arrangement hos en af forsøgsværterne med fremvisning af blomsterriben, præsentation af de foreløbige resultater samt videns- og erfaringsdeling omkring etablering og håndtering af en flerårig blomsterstribe og bestøvning i æbler. Der har været holdt oplæg om projektet og præsentation af resultaterne på to ERFA møder for jordbæravlere, et for æbleavlere og ved to konferencer for henholdsvis jordbæravlere og økologiske avlere.

Målopfyldelse

Projektets formål er at øge udbytte i bær og frugt ved at øge forekomsten af vilde bestøvere og bestøvningsgraden i produktioner og landskabet. I Danmark arbejdes i æble- og jordbærproduktion.

Projektet er flerårigt, og i 2021 har der været fortsat tæt kontakt med forsøgsværterne om pasning af de flerårige blomsterstriber. Anden års opgørelser er udført hos alle værterne og der foreligger forsøgsresultater for forekomsten af vilde bier under blomstringen i afgrøden og blomsterriben og bestøvningsgraden i både æbler og jordbær for to år. Opgørelser af forekomsten af vilde bier

fortsætter i 2022, hvor der forventes en højere grad af etablering af blomsterriben og derfor også rigere blomstring i blomsterstriberne som grundlag for at der kan være sket en stigning i forekomsten af vilde bier. Det blev kun muligt at afholde et enkelt åbent hus arrangement omkring projektet hos en af forsøgsværterne. Derfor blev det prioriteret at deltage i planlagte ERFA møder for at få formidlet projektets formål, arbejde og foreløbige resultater ud til flere i avler netværket. To større kernefrugt avlere blev engageret i projektarbejdet og har i 2021 etableret en flerårig blomsterstribe som del af deres biodiversitetsstrategi. Formålet med dette engagement er igen at få en større kontaktflade til netværket og mulighed for formidling af projektet hos nogle af de store bedrifter, som kan i større grad trække deltagere til ved arrangementer.

Projektets forventede effekter på kort/mellemlangt sigt

En kortlægning af betydningen af flerårige blomsterstriber for forekomsten af vilde bestøvere over en kortere periode på tre år samt en et kendskab til betydningen for bestøvningsgraden i jordbær og æbler. En kortlægning af viden om hvilke plantearter, de vilde bestøvere gør brug af, og som medvirker til at øge mængden af vilde bestøvere i produktioner.

Projektet vil sætte fokus på tiltag til at øge biodiversitet og på bestøvning som en vigtig faktor for udbytte, give avlere mulighed for at opføre bestøvningsgraden i egen produktion og derved få indblik i bestøvningsgraden i egen produktion og skabe et grundlag for at øge udbytte og kvalitet.

Projektets forventede effekter på lang sigt

En stigning på 25% i antallet af avlere, der vil gøre brug af blomsterstriber i produktioner og dermed en stigning i forekomsten af vilde bestøvere (bestøvningsgrundlaget) og en målbar effekt på udbytte og kvalitet.

Offentliggørelse af projektets resultater.

Projektets indhold er formidlet til avlere gennem deltagelse i ERFA gruppemøder og konferencer:

To ERFA møder for jordbæravlere

Et ERFA møde for kernefrugtavlere

Oplæg for jordbæravlere ved jordbærkonferencen 2021

Oplæg for økologiske avlere ved Økologi kongressen 2021

I en artikel i Gartner Tidende nr. 13:

”Et blomstrende tiltag”

Og løbende på projektets hjemmeside <https://northsearegion.eu/beespoke/>

og Facebookside <https://www.facebook.com/BeespokeNSR>

Der er afholdt et åbent hus arrangement i samarbejde med Københavns Universitet hos Frydenlund frugtplantage den 16. september med deltagelse af 30 personer, avlere og konsulenter, med præsentationer, markvandring, dialog og erfarings- og vidensudveksling.

Resumé af pkt. 1- 5 på max. ¼ til ½ A 4 side

Projektet er medfinansiering til et 3 ½-årigt EU-projekt, hvor 16 forskellige partnere har forskellige roller samtidig med, at der i fællesskab vil blive udviklet og foretaget de samme afprøvninger; effekten af flerårige blomsterstriber på forekomsten af vilde bier samt bestøvningsgraden i forskellige havebrugskulturer samt at lave undervisningsmateriale for producenter til etablering og

pasning af egen blomsterstribe og egne opgørelser af bestøvere og bestøvningsgrad. Projektarbejdet i Danmark foregår i et tæt samarbejde med Københavns Universitet, og i 2021 er der igen lavet opgørelser af forekomsten af vilde bestøvere og bestøvningsgraden i jordbær og æbler og der foreligger nu resultater for to år. To større kernefrugt er inddraget i projektarbejdet og har etableret en flerårig blomsterstribe i 2021 med det formål at have mulighed for at etablering af blomsterstriber hos nogle af de større producenter, få et større avler erfaringsgrundlag samt mulighed for formidling bredere ud i avler netværket. Et åbent hus arrangement er afholdt hos en af forsøgsværterne med god deltagelse, spørgelyst og deling af projektets resultater, viden og erfaringer. Formidling har været prioriteret ved deltagelse i planlagte ERFA gruppemøder og ved to konferencer.

Projektet forventes at dokumentere hvilke bestøvere, der er vigtige for de forskellige kulturer, effekten af flerårige blomsterstriber og ved formidling af projektets resultater og undervisningsmateriale og temadage skabe et grundlag for øget optag af flerårige blomsterstriber og dermed udbytte og kvalitet i havebrugskulturer.